

Verslag van de vergadering van de Burenraad DuPont en Chemours

14 maart 2023

Aanwezig namens de Burenraad: Jeroen Bezemer, Dick Naafs, Jans Sieben en voorzitter Bert Kandel

Ondersteuning Burenraad: Ap van der Pijl en Eveline aan de Wiel (verslag)

Aanwezig namens de bedrijven: An Lemaire (Site Leader Chemours), Marc Reijmers (manager Milieu, Gezondheid, Veiligheid en Duurzaamheid Chemours), Harmen Geers (communicatie Chemours), Anne Sophie Ouwenbroek (communicatie Chemours), René de Jonge (Plant Manager DuPont), Willem Buitelaar (communicatie DuPont) en Roelant Rosman (manager Gezondheid, Milieu, Veiligheid en Kwaliteit DuPont)

Afwezig: Bianca van Rooij (Burenraad)

---

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur. Er volgt een korte voorstelronde.

Bert heeft namens de Burenraad afscheid genomen van waarnemend burgemeester van Papendrecht Annemiek Jetten.

An spreekt namens Chemours en DuPont haar dank en waardering uit voor de inspanningen van de Burenraad. Soms zijn de boodschappen van de Burenraad kritisch, maar dat houdt de bedrijven scherp. Door met elkaar in gesprek te gaan, ontstaat er meer begrip en werken de bedrijven en omwonenden samen aan een mooie toekomst.

2. Verslag vorige vergadering (6 december 2022)

Tekstueel

Op pagina 2 van het verslag staat dat de bijzondere situatie 'volgens Dick wordt veroorzaakt doordat er in de Schelde PFAS is aangetroffen van andere bedrijven'. De toevoeging 'van andere bedrijven' wordt geschrapt, aangezien Dick dit niet heeft gezegd. Met deze wijziging wordt het verslag vastgesteld.

Naar aanleiding van

Rijkswaterstaat (RWS) en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) waren uitgenodigd om de vorige vergadering bij te wonen. Beide partijen konden echter niet aanwezig zijn. Zij zullen worden uitgenodigd voor de volgende vergadering op 11 juli 2023.

De burenraad heeft Chemours geadviseerd om te gaan praten met Rijkswaterstaat en de onderzoeker om duidelijkheid te krijgen over de berekeningen en de bemonstering van het water rondom de Van Brienoordbrug. Chemours heeft gesprekken gevoerd met Rijkswaterstaat, maar dit heeft geen aanvullende inzichten opgeleverd. Chemours wil nog altijd graag in gesprek met de onderzoeker. Dick zal hem nog eens benaderen.

Naar aanleiding van een online presentatie die milieuadviseur Johan Vollenbroek heeft gegeven tijdens een raadscommissievergadering in Dordrecht heeft Chemours hem uitgenodigd voor een gesprek. Marc en An kijken terug op een goed en open gesprek waarin de standpunten zijn gedeeld. Geconcludeerd wordt dat het goed is om in gesprek te zijn met iedereen die uitspraken doet over Chemours.

3. Informatie van Chemours en presentatie acties communicatie door Harmen

Harmen geeft een presentatie over de communicatie van Chemours. Na de zomer werd Chemours plotseling geconfronteerd met veel negatieve publiciteit, met name door de Zembla-uitzendingen. Chemours heeft informatie verschaft, maar zag hier niets van terug in de uitzendingen. Op dat

moment werd het gemis van een eigen kanaal om de boodschap van Chemours naar buiten te kunnen brengen duidelijk voelbaar. Vanaf oktober is hard gewerkt aan het creëren van eigen kanalen en het naar buiten brengen van het verhaal van Chemours, zodat mensen een betere balans kunnen vinden in wat zij horen over het bedrijf. Er is een intensief communicatieplan opgesteld. Het idee is om meer uit te leggen wat Chemours doet, op welke manier en waarom, samengevat in de slogan 'het verantwoord produceren van essentiële materialen voor de huidige samenleving'.

De Burenraad heeft meermaals aandacht gevraagd voor de wijze waarop teksten worden samengesteld. Veel teksten zijn ingewikkeld, bevatten technische termen en zijn lastig te begrijpen voor omwonenden. Harmen licht toe dat dit onder de aandacht is. Zo is de inbreng van de Burenraad ten aanzien van artikelen voor de website goed ter harte genomen. De advertorials die nu in de krant verschijnen, zijn herschreven versies van die artikelen, deels op basis van de feedback van de Burenraad. Daarnaast wordt bijvoorbeeld bewust gekozen voor korte filmpjes.

Harmen vervolgt de presentatie met een toelichting op het thema afvalstromen en emissies. De infographic van de reductie van de GenX-uitstoot heeft goed gewerkt. Er is een nieuwe visual in bewerking. De uitdaging is om de reductie op een simpele manier te presenteren, zonder te diep in te gaan op details. De getoonde visuele weergaven zullen worden gedeeld met de Burenraad, zodat de leden hierop kunnen reageren. De Burenraad wil de infographics eind april verwerken in een vlog.

De Burenraad wijst op een recent artikel in NRC, waarin een wethouder aangaf dat er geheime stoffen zouden zijn. An betreurt de onrust die kan zijn ontstaan door de verwarrende taal in het artikel. Ze verduidelijkt dat er geen geheime stoffen zijn voor de Dienst centraal milieubeheer Rijnmond (DCMR). DCMR weet precies wat er wordt uitgestoten, maar er is wettelijk gezien een geheimhouding als het gaat om wat publiek bekend wordt gemaakt. Chemours heeft NRC gewezen op de feitelijke onjuistheden, maar de krant heeft dit niet gerectificeerd. Harmen vult aan dat stoffen op grond van het Verdrag van Aarhus onder een codenaam in de vergunning mogen staan. Het gaat om stoffen die in een gesloten systeem zitten en niet worden uitgestoten. Hij benadrukt dat er geen sprake is van 'geheime stoffen', want de toezichthouder weet precies om welke stoffen het gaat.

4. Informatie van Dupont

Willem licht toe dat er media-aandacht is geweest naar aanleiding van berichtgeving van lokale media waarin gesuggereerd werd dat de fabriek zou vertrekken uit Dordrecht. Dit is niet correct. DuPont heeft de wethouders haar eigen verhaal verteld en uitgenodigd voor een rondleiding. Dit bezoek is goed verlopen. Daarnaast wordt op initiatief van DuPont binnenkort een kennismaking gepland met de nieuwe burgemeester van Papendrecht.

Daarnaast is DuPont voornemens om binnenkort het Delrin Technical Center officieel te openen, een laboratorium voor toegepast onderzoek. Verder viert DuPont de komende weken de vijftigste verjaardag van de Delrin Chemical Plant en de zestigste verjaardag van de Delrin Finishing Plant. Er zullen feesten georganiseerd worden voor de medewerkers in het Wantijpaviljoen in Dordrecht.

Voor de Delrin-activiteiten wereldwijd wordt een andere eigenaar gezocht. De fabriek in Dordrecht is daar onderdeel van. Het streven is om alle touwtjes met het moederbedrijf DuPont vanaf 1 oktober te hebben losgeknipt. Dit maakt de uiteindelijke overdracht makkelijker.

5. Voorstel voor extra vergadering inclusief rondleiding en kiezen geschikte datum

De Burenraad heeft een voorstel uitgewerkt voor een laagdrempelige overlegvergadering als onderdeel van de ledenwervingscampagne. Het idee is om kort de stand van zaken van terugkerende onderwerpen te bespreken, om te voorkomen dat geïnteresseerden afhaken vanwege het jargon of benodigde voorkennis. Anne Sophie merkt op dat een vergadering bijwonen wellicht een grote eerste stap is voor potentiële nieuwe leden die geen voorkennis hebben. Ze doet de suggestie om

eerst een bepaalde basis te creëren op de inhoud, in de vorm van een laagdrempelige kennismaking. Marc geeft ter overweging mee om ook praktische vragen te behandelen. Wat is de rol van een burenradslid? Hoeveel tijd is hiermee gemoeid?

Bert constateert dat een vergadering wellicht niet de juiste vorm is. Hij stelt voor om er een introductiebijeenkomst of kennismaking van te maken.

De Burenraad zal het voorstel voor een laagdrempelige introductiebijeenkomst verder uitwerken. Als werkdatum voor de introductiebijeenkomst wordt gekozen voor donderdag 8 juni.

6. Voorstel ledenwerving

Bert benadrukt de urgentie van het werven van nieuwe leden voor de Burenraad. De Burenraad zoekt versterking van mensen met een positief-kritische houding die weten wat er leeft in de samenleving. De verwachting is dat een persoonlijke benadering, zoals genoemd in het voorstel, een goede methode is om nieuwe leden te werven. Daarbij kunnen de bedrijven een actieve rol spelen om potentiële belangstellenden over de drempel te helpen. Ook hebben verschillende gemeenten al aangegeven dat de Burenraad hun communicatiekanalen mag benutten voor de wervingsboodschap. Daarnaast zal een flyer worden verspreid. Mogelijk wordt er ook een korte wervingsvideo gemaakt. Ook het maken van een aparte wervingspagina op de website van de Burenraad staat in de planning.

7. Rondvraag

Dick brengt kort verslag uit van het bezoek van Marc en An aan de tuincomplexen. Er is afgesproken om in gesprek te blijven.

Willem vraagt naar de bezoekcijfers van de website van de Burenraad en hoe de vlogs worden bekeken. Ap heeft de exacte cijfers niet paraat, maar merkt dat de aandacht wat achterblijft. De Burenraad noteert als actiepoint om in de volgende vergadering de cijfers van het aantal views en bezoekers te delen.

Jans brengt in herinnering dat Chemours zou gaan kijken naar alternatieven voor de Vlaamse afvalverwerker Indaver. Marc licht toe dat Chemours al aan het rondkijken was naar alternatieven, omdat afhankelijkheid van één afnemer het bedrijf kwetsbaar maakt. Door het besluit van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) om het transport naar Indaver stil te leggen, is deze zoektocht in een stroomversnelling gekomen. Chemours heeft een aantal extra potentiële afvalverwerkers gecontacteerd. Er worden nu afspraken gemaakt om bepaalde hoeveelheden op andere locaties te laten verwerken.

Jans heeft in de krant gelezen over de Slijmfabriek en vraagt om een korte toelichting.

Marc antwoordt dat Chemours samenwerkt met het Lexlab, een zelfstandige organisatie die lesprogramma's aanbiedt waarbij kinderen kennismaken met techniek. In de Slijmfabriek gaan kinderen zelf aan de slag om slijm te maken.

Marc deelt mee dat hij donderdag 16 maart samen met Dick op bezoek gaat bij waterschap Rivierenland in Tiel. Er zijn nieuwe metingen uitgevoerd in de sloten langs volkstuinen.

Daarnaast merkt Marc op dat vandaag bij de Rechtbank in Dordrecht een zitting plaatsvond in de zaak die de gemeenten Dordrecht, Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden hebben aangespannen tegen Chemours. De standpunten zijn gedeeld. Deze zaak ligt nu bij de rechtbank ter beoordeling.

Verder brengt Marc in herinnering dat er op 6 december 2022 een rechtszaak heeft plaatsgevonden in het beroep dat Chemours heeft aangetekend tegen een ambtshalve besluit van de provincie dat een strengere tijdlijn voorschrijft voor het terugdringen van de uitstoot van gefluorineerde koolwaterstoffen. De uitspraak wordt later deze week verwacht.

Verder is Chemours in afwachting van het eindrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) in het onderzoek naar de vraag hoe in wet- en regelgeving rond industriële complexen rekening is gehouden met gezondheid van omwonenden. Chemours heeft beperkt commentaar geleverd op het conceptrapport. De aanbevelingen zijn nog niet bekend. Eind maart of begin april wordt het eindrapport gepubliceerd.

Tot slot vraagt Marc aandacht voor de officiële opening van de permanente waterzuiveringsinstallatie Aquarius op 31 maart. Ook de leden van de Burenraad zijn hierbij uitgenodigd.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur. De volgende overlegvergadering is op 11 juli 2023.

Actielijst

	Actie	Actiehouder
1	Rijkswaterstaat (RWS) en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) zullen worden uitgenodigd om de overlegvergadering bij te wonen van 11 juli 2023.	Burenraad
2	Naar aanleiding van de opmerking van An dat Chemours nog altijd graag in gesprek wil met de onderzoeker om duidelijkheid te krijgen over de berekeningen en de bemonstering van het water rondom de Van Brienoordbrug, zal Dick de onderzoeker nog eens benaderen.	Dick
3	An zal de factsheet over Chemours in Dordrecht delen met de Burenraad. De Burenraad zal feedback geven op de tekst.	An, Burenraad
4	De Burenraad zal het voorstel voor een laagdrempelige introductiebijeenkomst verder uitwerken. Als werkdatum voor de introductiebijeenkomst wordt gekozen voor donderdag 8 juni 2023.	Burenraad
5	In de volgende vergadering zal de Burenraad de bezoekcijfers van de website en het aantal views van de vlogs delen.	Ap
6	Harmen zal de visuele weergaven van de afvalstromen en de reductie van de emissies delen met de Burenraad, zodat de leden hierop kunnen reageren. De Burenraad wil de infographics graag verwerken in een vlog.	Harmen, Burenraad